

z dnia 7 kwietnia 1949 r.

o ulgach w odbywaniu służby wojskowej przez studentów szkół wyższych.**Art. 1.** W celu:

— umożliwienia studentom szkół wyższych uzyskania stopni oficerskich bez przerwy w studiach,

— umożliwienia absolwentom szkół wyższych niezwłocznego przystąpienia do wykonywania zawodów praktycznych,

— przyspieszenia dopływu specjalistów z wyższym wykształceniem do wszystkich działów gospodarki narodowej i administracji publicznej —

— Minister Obrony Narodowej może w porozumieniu z Ministrem Oświaty lub z innymi właściwymi ministrami zarządzić wojskowe szkolenie studentów szkół wyższych w czasie studiów na oficerów rezerwy.

Art. 2. 1. Wojskowemu szkoleniu mogą być poddani studenci, którzy odpowiadają następującym warunkom:

- 1) posiadają obywatelstwo polskie;
- 2) ukończyli osiemnaście lat życia;
- 3) są słuchaczami zwyczajnymi;
- 4) posiadają odpowiednie zdolności fizyczne.

2. Wojskowemu szkoleniu w trybie niniejszej ustawy nie podlegają studenci, którzy pełnią czynną służbę wojskową lub posiadają stopień oficerski.

3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Oświaty lub z innymi właściwymi ministrami może zwolnić niektóre kategorie studentów od obowiązku odbycia wojskowego szkolenia, określonego niniejszą ustawą.

Art. 3. Minister Obrony Narodowej określi w drodze zarządzenia, wydanego w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Oświaty i innymi właściwymi ministrami — władze, właściwe do badania zdolności fizycznych studentów i do poddawania ich wojskowemu szkoleniu, oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 4. 1. Wojskowe szkolenie obejmuje wykłady przedmiotów wojskowych i zajęcia praktyczne w ramach studium wojskowego oraz ćwiczenia wojskowe w jednostkach wojskowych.

2. Przedmioty wojskowe, o których mowa w ust. 1, są obowiązkowe; niezłożenie egzaminu z przedmiotu wojskowego pociąga za sobą te same skutki, co niezłożenie egzaminu z innego przedmiotu obowiązkowego.

Art. 5. Organizację studium wojskowego, program oraz porządek wykładów, zajęć praktycznych i egzaminów określi w drodze rozporządzenia Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Oświaty lub z innymi właściwymi ministrami.

Art. 6. 1. Ćwiczenia wojskowe studentów odbywają się w jednostkach wojskowych corocznie po zakończeniu roku szkolnego.

2. Ćwiczenia wojskowe nie mogą trwać dłużej, aniżeli trzydzieści dni w ciągu roku.

3. Czas trwania ćwiczeń w granicach, wskazanych w ust. 2, oraz sposób powołania na ćwiczenia wojsko-

we — ustala Minister Obrony Narodowej w drodze zarządzenia.

4. Terminy ćwiczeń ustala Minister Obrony Narodowej w drodze zarządzenia, wydanego w porozumieniu z Ministrem Oświaty lub z innymi właściwymi ministrami.

Art. 7. 1. Zamiast ćwiczeń wojskowych (art. 6) Minister Obrony Narodowej może zarządzić w porozumieniu z Ministrem Oświaty lub z innymi właściwymi ministrami odbywanie przez studentów praktyki we władzach, urzędach, instytucjach lub zakładach państwowych, samorządowych lub odcinka społecznego, celem zaznajomienia się ze służbą, potrzebną dla celów obrony Państwa.

2. Praktyka (ust. 1) nie może trwać dłużej aniżeli trzydzieści dni w ciągu roku.

3. Czas trwania praktyki (ust. 1) w granicach, wskazanych w ust. 2, oraz termin i sposób powołania do niej — ustala Minister Obrony Narodowej w drodze zarządzenia, wydanego w porozumieniu z Ministrem Oświaty lub z innymi właściwymi ministrami oraz właściwą władzą naczelną.

Art. 8. 1. W czasie wojskowego szkolenia studenci mogą być mianowani na stopnie podoficerskie.

2. Zasady mianowania ustala w drodze zarządzenia Minister Obrony Narodowej.

Art. 9. Studenci, powołani na ćwiczenia wojskowe, są żołnierzami w czynnej służbie wojskowej od dnia wcielenia do jednostki wojskowej do dnia zwolnienia z niej i podlegają wszystkim przepisom, dotyczącym żołnierzy rezerwy, powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Art. 10. Studenci szkoleni wojskowo w trybie niniejszej ustawy nie dopełniają obowiązku odbycia zasadniczej służby wojskowej przez czas trwania tego szkolenia.

Art. 11. 1. Studenci, którzy ukończą wojskowe szkolenie i złożą egzamin końcowy z tego szkolenia z wynikiem co najmniej dostatecznym, są wolni od obowiązku odbycia zasadniczej służby wojskowej i zostają zaliczeni do rezerwy. Studenci ci mogą być mianowani na pierwszy stopień oficerski mimo nieukończenia oficerskiej szkoły wojskowej, o której mowa w art. 13 ust. 1 dekretu z dnia 3 kwietnia 1948 r. o służbie wojskowej oficerów Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 135).

2. Minister Obrony Narodowej określi w drodze zarządzenia, wydanego w porozumieniu z Ministrem Oświaty lub z innymi właściwymi ministrami, skład i tryb urzędowania komisji egzaminacyjnych, przeprowadzających egzaminy końcowe z przedmiotów wojskowych.

Art. 12. 1. Studenci winni: niestawienia się w oznaczonym czasie i miejscu przed władzą właściwą do badania ich zdolności fizycznych (art. 3) albo uchylania się od wykładów i zajęć praktycznych (art. 4) lub praktyki (art. 7), albo naruszenia porządku i dyscypliny w czasie tych wykładów, zajęć praktycznych lub praktyki — podlegają ukaraniu w drodze porządkowej i dyscyplinarnej zgodnie z przepisami dekretu z dnia 23 października 1947 r. o organizacji nauki i szkolnictwa wyższego (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 415).

2. Przy wymierzaniu kar porządkowych i dyscyplinarnych stosuje się tryb, przewidziany w dekreście, wymienionym w ust. 1, z następującymi zmianami:

1) właściwy do wymierzania kar porządkowych jest kierownik studium wojskowego;

2) rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje prawo złożenia w ciągu trzydziestu dni wniosku rewizyjnego od orzeczeń wyższej komisji dyscyplinarnej; wniosek ten rozstrzyga Minister Oświaty lub inny właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej;

3) rzecznik dyscyplinarny jest obowiązany uzgadniać wszelkie swe wnioski z kierownikiem studium wojskowego.

3. Niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, przewidzianej w ust. 1 — studenci, którzy w zamiarze trwałego uchylenia się od wojskowego szkolenia nie stawiają się przed władzą, właściwą do badania ich zdolności fizycznych (art. 3), albo uchylają się od wykładów i zajęć praktycznych (art. 4) — tracą prawo do korzystania z odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tytułu odbywania studiów wyższych i prawo do odbycia skróconej zasadniczej służby wojskowej.

Art. 13. 1. Studenci, którzy z własnej winy nie ukończą wojskowego szkolenia albo nie złożą egzaminu końcowego z tego szkolenia z wynikiem co najmniej dostatecznym, tracą prawo do korzystania z odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tytułu odbywania studiów wyższych i prawo do odbycia skróconej zasadniczej służby wojskowej. Ćwiczeń wojskowych, odbytych w czasie wojskowego szkolenia, nie zalicza się im na poczet zasadniczej służby wojskowej.

2. Studenci, którzy bez własnej winy nie ukończą wojskowego szkolenia albo nie złożą egzaminu końcowego z tego szkolenia z wynikiem co najmniej dostatecznym, nie tracą prawa do korzystania z odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tytułu odbywania studiów wyższych i do odbycia skróconej zasadniczej służby wojskowej. Ćwiczenia wojskowe, odbyte w czasie wojskowego szkolenia, zalicza się im na poczet zasadniczej służby wojskowej.

3. W przypadkach, określonych w ust. 1 i 2, studenci zatrzymują stopień wojskowy, nadany im w czasie wojskowego szkolenia.

Art. 14. Minister Obrony Narodowej określi w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrem Oświaty lub z innymi właściwymi ministrami — władze właściwe do orzekania i tryb postępowania w sprawach, określonych w art. 12 ust. 3 i w art. 13 ust. 1 i 2.

Art. 15. 1. Koszty, związane z utworzeniem i działalnością studium wojskowego, pokrywa się z budżetu Ministerstwa Oświaty lub innego właściwego ministerstwa.

2. Koszty, związane z odbywaniem przez studentów ćwiczeń wojskowych w jednostkach wojskowych, pokrywa się z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej.

3. Koszty, związane z odbywaniem przez studentów praktyki, zastępującej ćwiczenia wojskowe, pokrywa się z budżetu właściwych władz naczelnych.

Art. 16. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom Obrony Narodowej i Oświaty oraz innym właściwym ministrom.

Art. 17. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Obrony Narodowej: *M. Zymierski*
Marszałek Polski

Minister Oświaty: *St. Skrzyszewski*